

bab tiga
sektor perbankan

Latar belakang

Sektor perbankan terdiri daripada institusi-institusi berlesen iaitu bank-bank perdagangan, syarikat-syarikat kewangan, bank-bank saudagar, syarikat-syarikat diskaun dan syarikat-syarikat pembrokeran wang yang dilesenkan di bawah Akta Bank dan Institusi-institusi Kewangan 1989 (ABIK) dan dikawal selia oleh BNM.

Sektor perbankan memainkan peranan yang penting sebagai pengantara kewangan dan sumber dana utama domestik, mewakili kira-kira 70% daripada jumlah aset sistem kewangan setakat akhir tahun 1999.

Setakat hujung tahun 2000, terdapat 31 bank perdagangan (di mana 14 adalah bank milik penuh asing), 19 syarikat kewangan, 12 bank saudagar dan 7 syarikat diskaun. Setelah selesainya program penggabungan institusi-institusi perbankan domestik, bilangan institusi-institusi perbankan domestik akan berkurangan dengan ketara kepada 10 kumpulan perbankan domestik, yang mengandungi 10 bank perdagangan, 10 syarikat kewangan dan 9 bank saudagar.

Pada masa ini, sektor perbankan domestik (tidak termasuk syarikat-syarikat diskaun) menguasai kira-kira 75% daripada pasaran sektor perbankan, dari segi jumlah aset dan jumlah deposit. Meskipun institusi-institusi perbankan domestik menguasai sebahagian besar pasaran domestik, penglibatan 14 buah institusi-institusi perbankan asing juga semakin ketara. Prestasi institusi-institusi perbankan asing sebagai satu kumpulan pada amnya adalah lebih menyerlah dari segi pencapaian kewangan, seperti yang ditunjukkan oleh pulangan atas ekuiti dan pulangan atas aset yang lebih tinggi, kecekapan operasi dan inovasi produk di dalam pasaran domestik. Bank-bank asing secara amnya beroperasi berdasarkan sasaran pasaran, iaitu penumpuan kepada pelanggan korporat bernilai tinggi berbanding dengan penumpuan kepada pengguna awam dan pelanggan korporat am oleh institusi-institusi perbankan domestik. Faktor-faktor lain yang menyumbangkan kepada prestasi bank-bank asing yang lebih baik adalah rangkaian global, akses kepada sumber kepakaran dan pengalaman dalam pelbagai pasaran di samping tahap teknologi maklumat yang lebih tinggi. Oleh itu, terdapat suatu jurang yang ketara antara institusi perbankan asing dan domestik, yang harus dikurangkan bagi mencapai pembangunan terancang bagi sebuah sektor perbankan domestik yang berdaya maju dan efektif.

Visi dan Objektif

Sementara sektor kewangan akan semakin dipelbagaikan, sektor perbankan akan terus menjadi sumber pembiayaan yang penting bagi ekonomi domestik pada masa hadapan. Oleh yang demikian, pembangunan sistem perbankan, khususnya institusi-institusi perbankan domestik adalah sangat penting bagi memudah dan menyokong pertumbuhan ekonomi serta proses transformasi ekonomi. Disebabkan penguasaan pasaran yang ketara, kekukuhan institusi-institusi perbankan domestik merupakan satu unsur yang amat penting dalam menjamin kestabilan kewangan serta menyumbang ke arah pengukuhan daya tahan ekonomi bagi tempoh jangka panjang. Walau bagaimanapun, kelebihan dari segi pengetahuan yang lebih mendalam mengenai pasaran tempatan di kalangan institusi-institusi tersebut tidak menjanjikan daya saing jangka panjang memandangkan arus globalisasi dan liberalisasi yang kian meningkat. Keupayaan institusi-institusi perbankan domestik dalam memenuhi permintaan yang semakin kompleks dalam keadaan ekonomi yang sentiasa berubah dan untuk mengekalkan pegangan pasarannya akan terus teruji dengan meningkatnya persaingan di peringkat domestik. Oleh itu, keupayaan institusi-institusi perbankan domestik untuk terus beroperasi adalah bergantung kepada kemampuan mereka meningkatkan tahap kecekapan dan keberkesanan dalam penawaran produk supaya setanding dengan peserta bertaraf antarabangsa.

Dengan bertambahnya peranan kuasa pasaran, institusi-institusi perbankan domestik perlu bersikap lebih proaktif dalam menyusun strategi agar dapat bersaing dengan peserta global. Inovasi dan penjuruteraan semula strategi adalah amat penting kerana lambat laun, proses ini akan menyebabkan institusi-institusi perbankan domestik mengkaji semula fokus mereka bagi mendapatkan pasaran celah masing-masing, dengan pengawasan yang luas daripada badan-badan pengawalseliaan.

Industri perbankan juga semakin pesat menjalani proses penstrukturan semula dan penggabungan. Aktiviti-aktiviti penggabungan dan pengambilalihan di seluruh dunia telah bertambah rancak sejak beberapa tahun yang lepas. Peserta baru bukan tradisional seperti pasaraya dan syarikat telekomunikasi kini memasuki pasaran perkhidmatan kewangan. Kebanyakan peserta baru ini mempunyai asas pelanggan yang besar dan saluran hantaran yang lebih inovatif. Syarikat insurans, persatuan pembinaan dan syarikat gadaian bebas dapat memanfaatkan asas pelanggan mereka yang besar melalui penjualan silang pelbagai produk kewangan. Pasaran maya pula meningkatkan ketelusan harga, sekaligus mengecilkan margin keuntungan. Halaman web memudahkan akses untuk perbandingan fi, caj, kadar faedah dan pulangan atas pelaburan yang ditawarkan oleh pelbagai pembekal perkhidmatan kewangan. Dengan peredaran masa, peningkatan ketelusan akan mengecilkan margin keuntungan kerana penawaran

produk yang terbaik akan sentiasa menarik perhatian lebih ramai pelanggan yang lebih berpengetahuan.

Landskap sektor perbankan Malaysia dijangka akan berkembang dan berubah dengan ketara pada masa hadapan. Peserta yang memiliki kekuatan nilai proposisi akan bertahan dan terus berkembang, manakala yang lainnya terpaksa meninggalkan pasaran. Tujuannya adalah supaya sekumpulan institusi perbankan domestik teras muncul daripada proses persaingan untuk menjadi peneraju dalam sektor kewangan yang mampu bersaing secara berkesan dengan bank-bank asing.

Kehadiran institusi-institusi perbankan asing di Malaysia buat masa ini sudahpun ketara, menguasai kira-kira 25% daripada pasaran sektor perbankan dari segi jumlah aset dan jumlah deposit setakat akhir tahun 2000. Melangkah ke hadapan, institusi-institusi perbankan asing sedia ada akan boleh beroperasi secara saksama dengan institusi-institusi perbankan domestik kerana pasaran domestik akan semakin dinyahkawal selia. Peranan yang dimainkan oleh institusi-institusi perbankan asing akan dinilai mengikut sumbangan mereka kepada pembangunan industri kewangan dan pertumbuhan dan kestabilan ekonomi secara keseluruhannya. Pengenalan persaingan asing bentuk baru, terutamanya semasa pembangunan sistem kewangan berada di tahap maju, akan juga dipertimbangkan, bertujuan untuk memastikan sistem kewangan domestik terus berkesan, bertenaga dan responsif kepada keperluan ekonomi.

Dengan peredaran masa, adalah dijangkakan kumpulan perbankan domestik, melalui proses penggabungan, pengambilalihan, pertukaran aset dan pakatan, akan bertukar menjadi peserta-peserta yang lebih terbeza didorong oleh pelanggan dan pemegang saham yang lebih berkemahuan tinggi. Institusi-institusi perbankan akan bersaing dari segi kos, menjadi peserta global dan menguasai beberapa segmen produk tertentu

di Malaysia, mengambil kesempatan ke atas institusi-institusi yang beroperasi secara am. Punca utama keadaan ini ialah peningkatan saiz modal, skala perniagaan dan pelaburan di dalam ICT dan kepakaran pekerja.

Adalah dibayangkan bahawa trend ke arah pencapaian saiz yang optimal akan saling dilengkapi dengan tahap pengkhususan yang lebih tinggi. Institusi-institusi kewangan semakin mengkhusus dalam produk atau fungsi tertentu di sepanjang rantaian perkhidmatan tradisional. Institusi-institusi tersebut meningkatkan skala dan kemahiran dalam fungsi-fungsi tertentu yang diperlukan untuk menguasai bidang fokus mereka, mengurangkan kos dan meningkatkan kualiti perkhidmatan. Setelah berjaya dalam sesebuah pasaran, institusi-institusi khusus ini akan mengembangkan kepakaran dan skala lain yang perlu bagi menembusi pasaran baru, dan menjadi lebih berdaya saing di peringkat global berasaskan pendekatan strategik dengan memberi tumpuan kepada pasaran produk atau fungsi-fungsi tertentu di sepanjang rantaian perniagaan mereka.

Meskipun peningkatan saiz adalah penting, ia mengambil masa yang lama dan memerlukan sumber yang banyak. Oleh itu, institusi perbankan domestik dijangka menggunakan kaedah alternatif untuk melangkau dan mendapat kepakaran dan pengalaman baru. Penggunaan khidmat pihak ketiga dan perikatan strategik boleh membantu dalam proses tersebut. Trend global menunjukkan bahawa ini semakin meluas dan meningkat dengan pantas. Penggunaan khidmat pihak ketiga dan perikatan strategik semakin meningkat di kalangan institusi perbankan bagi mendapatkan akses kepada kepakaran yang belum mereka miliki. Akses kepada teknologi melalui pihak luar, meskipun kadangkala mahal, memastikan para peserta mendapat akses kepada teknologi terkini dan mengurangkan kos penggantian. Contoh paling nyata dalam penggunaan pihak ketiga ialah pertumbuhan bank-

bank maya yang menggunakan khidmat pihak ketiga bagi hampir keseluruhan operasi mereka.

ICT akan terus menjadi peneraju utama dalam sektor perbankan pada masa hadapan. Institusi-institusi perbankan yang berjaya adalah institusi-institusi yang melibatkan diri secara giat dalam revolusi ICT. Peningkatan pengiktirafan ICT sebagai peneraju utama perubahan oleh institusi-institusi domestik akan meningkatkan lagi kadar pelaburan dalam bidang teknologi maklumat pada masa hadapan. Salah satu daripada bidang utama pelaburan teknologi terbaru ialah saluran hantaran alternatif, khususnya internet. Perkhidmatan kewangan melalui internet telahpun tersebar luas di Amerika Utara. Peneraju utama di Asia (tidak termasuk Jepun) ialah Hong Kong, di mana pembekal perkhidmatan kewangan melalui internet kini membentuk nilai proposisi yang kukuh dengan tahap penyertaan yang tinggi daripada sektor perbankan, dalam konteks perbankan internet berwayar dan tanpa wayar.

Institusi-institusi perbankan yang berjaya pada masa hadapan akan lebih bergantung kepada aset tidak nyata seperti bakat. Dengan persaingan yang semakin sengit, keperluan untuk menarik dan mengekalkan kepakaran dan bakat terbaik di kalangan institusi-institusi perbankan domestik akan menjadi lebih penting. Oleh yang demikian, institusi-institusi perbankan domestik dijangka akan memperkukuhkan pengurusan sumber manusia.

Suasana pengawalseliaan akan juga mempengaruhi landskap sektor perbankan masa hadapan. Perubahan dalam falsafah dan pendekatan pengawalseliaan yang akan dilaksanakan bermatlamat menyediakan persekitaran yang menggalakkan bagi pertumbuhan dan perkembangan institusi-institusi perbankan. Faktor utama bagi melahirkan persekitaran sedemikian adalah kemampuan institusi perbankan menyesuaikan diri dengan pantas dan bertindak balas serta menyelaraskan operasi mengikut peraturan yang baru.

Bagi para pengguna pula, perubahan dalam cara pemikiran harus dikembangkan mengikut masa. Para pengguna perlu bertanggungjawab ke atas urusan kewangan mereka sendiri bagi mewujudkan persekitaran yang kompetitif dan merendahkan kos modal. Bagi mencapai matlamat ini, satu program pendidikan yang proaktif harus dilaksanakan agar para pelanggan dapat membuat keputusan yang lebih bijak mengenai hal kewangan mereka. Ketelusan produk dan institusi perlu dipertingkatkan bagi melahirkan kesedaran pengguna yang lebih tinggi terhadap produk bank dan kewangan. Dalam masa yang sama, kefleksibelan yang bertambah dalam proses penentuan harga produk akan melahirkan pelbagai strategi persaingan yang berlainan di antara institusi-institusi perbankan yang seterusnya akan membawa faedah kepada para pengguna dari segi kos yang lebih rendah. Kemampuan para pengguna untuk mempengaruhi pasaran untuk bertindak balas secara positif adalah penting bagi peningkatan penyahkawalseliaan di dalam sektor kewangan domestik.

Saranan

Satu **program perubahan** akan dilaksanakan dalam jangka masa 8-10 tahun dengan tujuan meningkatkan keberkesanan, inovasi, kefleksibelan, ketahanan dan dinamisme sistem perbankan. Program ini akan memberi tumpuan kepada usaha meningkatkan kebolehan institusi-institusi domestik dan memperbanyakkan insentif untuk memperbaiki kedudukan mereka. Program ini mengandungi saranan-saranan yang akan dilaksanakan dalam satu tempoh masa untuk membangunkan infrastruktur kewangan domestik, mengukuhkan institusi perbankan domestik, menggalakkan kestabilan kewangan, dan mencapai objektif-objektif sosial Malaysia dengan cara yang lebih efisien dan efektif, sekali gus membawa kesan gangguan yang paling minimum kepada sektor kewangan. Pelaksanaan saranan-saranan tersebut akan mengambil kira pendekatan dan langkah-langkah pelindung berikut:

FASA I

Matlamat utama proses peralihan adalah untuk membentuk sekumpulan institusi perbankan domestik teras yang kukuh. Oleh itu, langkah-langkah permulaan akan tertumpu kepada langkah-langkah untuk mempertingkatkan keupayaan dan kapasiti institusi-institusi perbankan domestik, mewujudkan persekitaran di mana institusi-institusi perbankan terbaik akan muncul, dan membina serta mempertingkatkan infrastruktur. Kesemua 'blok pembentukan' bagi melahirkan institusi yang lebih mantap akan dilaksanakan sepanjang dua hingga empat tahun pertama, berserta langkah-langkah untuk mewujudkan infrastruktur yang diperlukan untuk rangka kerja perlindungan pengguna yang lebih berorientasikan pasaran, yang merupakan unsur penting sebelum mara ke fasa pembangunan selanjutnya. Sementara infrastruktur perlindungan pengguna dilaksanakan,

rangka kerja bagi memupuk persaingan yang lebih sengit akan diperkenalkan. Hasil yang sepatutnya ialah kemu-nculan peserta-peserta domestik yang lebih mantap, efisien dan inovatif daripada yang sedia ada serta lebih berdaya saing dan berdaya tahan.

FASA II

Lanjutan daripada fasa awal di mana institusi-institusi perbankan domestik membina kapasiti dan keupayaan yang lebih tinggi untuk bersaing, persaingan saksama akan diwujudkan bagi peserta-peserta asing yang sedia ada. Ini bermula dengan penghapusan beberapa sekatan bagi peserta-peserta asing yang sedia ada bagi mempertingkatkan persaingan di dalam industri, serta menawarkan lebih banyak pilihan kepada para pengguna. Walau bagaimanapun, langkah-langkah ini akan dilaksanakan secara berperingkat-peringkat bergantung kepada keupayaan sistem kewangan secara keseluruhannya untuk menyerap perubahan-perubahan ini.

FASA III

Menimbang memperkenalkan persaingan asing baru di dalam fasa ketiga pembangunan.

Memandangkan persaingan global dan asimilasi ke dalam arena global yang semakin meningkat, sektor perbankan perlu bersedia menghadapi liberalisasi yang lebih tinggi. Oleh itu, memperkenalkan persaingan asing baru akan dipertimbangkan. Di samping itu, institusi perbankan domestik akan memperluaskan operasi ke pasaran-pasaran asing. Pada masa yang sama, 'ancaman' yang bakal dihadapi daripada peserta-peserta bukan kewangan baru dan agresif akan menjadi insentif untuk menentang sikap cepat berpuas hati peserta-peserta sedia ada, bagi terus mengekalkan daya saing mereka.

I. Meningkatkan Kapasiti Domestik

Penekanan di sini ialah untuk membangunkan sekumpulan teras institusi-institusi perbankan domestik yang kukuh dan mampu menawarkan pelbagai produk

dan perkhidmatan bernilai tinggi kepada ekonomi dengan cara yang efisien dan kos-efektif; dan mengawal sebahagian besar aset dan keuntungan bank-bank domestik. Secara amnya, matlamat ini akan dicapai dengan dua langkah, iaitu, dengan meningkatkan kemampuan institusi-institusi perbankan domestik menerusi beberapa langkah proaktif dan melaksanakan langkah-langkah penyahkawalseliaan untuk meningkatkan tahap persaingan serta menggalakkan pembentukan peneraju-peneraju.

Saranan-saranan spesifik bagi mempertingkatkan keupayaan institusi-institusi perbankan domestik adalah dirumuskan seperti berikut:

- Pembentukan tanda aras seluruh industri untuk mendorong peningkatan pencapaian, pelaburan dalam teknologi dan peningkatan pemahaman pemegang saham mengenai institusi-institusi perbankan;
- Memperkenalkan beberapa langkah proaktif untuk meningkatkan kapasiti dan menyelesaikan permasalahan yang dikenal pasti, berdasarkan maklumat yang diperoleh daripada proses pembentukan tanda aras. Satu siri seminar tajaan institusi untuk pengurusan kanan dan program latihan bagi seluruh industri, akan diadakan;
- Meningkatkan kepakaran kredit institusi-institusi perbankan dengan memperkenalkan langkah-langkah yang membina kepakaran kredit dan mengawasi program pengiktirafan yang diperlukan untuk pegawai-pegawai yang terlibat di dalam pemprosesan dan kelulusan kredit;
- Meningkatkan kemahiran di dalam semua bidang dengan memudahkan institusi-institusi perbankan domestik menarik dan mengekalkan pekerja-pekerja terbaik daripada dalam dan luar negara;
- Memperkenalkan langkah-langkah untuk mengukuhkan tadbir urus korporat;
- Menggalakkan ekonomi ikut skala yang maksimum dari segi kos, hasil dan perhubungan pelanggan melalui proses rasionalisasi, penggabungan dan perikatan strategik di antara institusi-institusi kewangan dan bukan kewangan;
- Melaraskan pengawalseliaan di antara syarikat-syarikat diskaun dan bank-bank saudagar untuk mewujudkan persaingan saksama;
- Menggalak dan memudahkan penggabungan di antara bank-bank saudagar dan syarikat-syarikat broker saham atau syarikat-syarikat diskaun dari kumpulan yang sama untuk melahirkan bank pelaburan yang lengkap;
- Menggalakkan aktivisme pemegang saham serta sokongan jangka panjang untuk perkembangan industri perbankan melalui pemilikan oleh institusi dan tersebar dalam institusi-institusi perbankan dan syarikat-syarikat induk bank;
- membenar dan menggalakkan penggunaan khidmat pihak ketiga bagi aktiviti urus niaga bukan teras;
- Menggalakkan perkembangan saluran hantaran alternatif seperti perbankan internet. Lesen-lesen baru akan dikeluarkan kepada kumpulan-kumpulan bank yang mempunyai proposisi nilai yang menarik seperti perbankan maya;
- Menggalakkan inovasi di dalam penawaran produk di kalangan institusi-institusi perbankan di mana falsafah pengawalseliaan 'apa yang tidak dilarang dibenarkan' akan diterima pakai;
- Menghapuskan kawalan ke atas penentuan harga apabila infrastruktur yang diperlukan untuk rangka kerja perlindungan pengguna selesai dilaksanakan dan terdapatnya persekitaran yang merangsang persaingan;

- Meningkatkan disiplin pasaran di kalangan institusi-institusi perbankan melalui keperluan penarafan bebas;
- Menggalakkan persaingan dan penglibatan institusi-institusi perbankan di dalam bidang-bidang yang kini dibiayai oleh institusi-institusi pinggir;
- Memudahkan pembangunan rejim cukai yang menggalakkan amalan berhemat dan inovasi; dan
- Mempermudahkan penyelarasan, penyelidikan dan pembangunan yang lebih baik di dalam sektor kewangan melalui penggabungan persatuan-persatuan bank-bank perdagangan, bank-bank saudagar dan syarikat-syarikat kewangan yang sedia ada kepada satu persatuan tunggal.

Saranan 3.1:

Membentuk tanda aras bagi seluruh industri untuk mendorong peningkatan prestasi institusi-institusi perbankan domestik

Persaingan domestik yang sengit melalui penyahkawalselaan akan menjadi pendorong utama peningkatan pencapaian strategik dan operasi oleh institusi-institusi perbankan domestik. Satu program pembentukan tanda aras bagi seluruh industri adalah merupakan suatu kaedah berkesan bagi menggalakkan penumpuan strategik yang lebih tinggi, bagi membimbing institusi perbankan domestik mengukur pencapaian mereka berbanding institusi-institusi lain. Cara ini sekaligus dapat menyerlahkan peluang-peluang operasi dan strategik dan untuk pelaksanaan langkah-langkah peningkatan kemahiran.

Pembentukan tanda aras boleh digunakan untuk menggalakkan institusi perbankan memahami di mana dan bagaimana hendak bersaing, dan dengan itu, mendorong pembentukan strategi yang bersesuaian yang diperlukan untuk melahirkan sekumpulan institusi-institusi domestik yang kukuh.

Ia juga akan dapat menonjolkan kelemahan-kelemahan spesifik operasi institusi individu yang perlu diperbaiki secara memiliki kemahiran dan sasaran perniagaan yang sesuai. Maklumat ini akan juga dapat menyedarkan para pemegang saham tentang keadaan institusi perbankan masing-masing.

Untuk mencapai objektif-objektif ini, proses pembentukan tanda aras akan melibatkan pengumpulan pelbagai data, yang terdiri daripada:

- **Statistik-statistik kewangan dan operasi** yang akan dikumpul berdasarkan segmen pelanggan dan kumpulan produk dan bertujuan menggalakkan institusi perbankan memahami pencapaian mereka berbanding dengan pencapaian peserta terbaik. Ini boleh membantu institusi-institusi perbankan memahami pulangan terlaras risiko ke atas modal mengikut segmen produk dan pelanggan, yang merupakan satu prasyarat penting yang perlu untuk memahami strategi-strategi persaingan masing-masing;
- **Analisa keperluan dan tinjauan kepuasan pelanggan** yang merupakan sebahagian daripada proses pembentukan tanda aras. Ini adalah penting untuk membantu institusi-institusi perbankan mengendalikan penyelidikan pasaran secara sistematik bagi menerajui strategi segmen pelanggan, terutama sekali di dalam sektor perbankan runcit dan perniagaan kecil-kecilan; dan
- **Proses pengurusan risiko** yang perlu ditanda aras dengan templat amalan terbaik.

Satu kumpulan kerja terdiri daripada BNM dan institusi-institusi perbankan telah dibentuk untuk mengenal pasti penunjuk-penunjuk yang berkaitan dan pendekatan yang sesuai bagi proses ini.

Saranan 3.2:

Meningkatkan kesedaran mengenai amalan terbaik dan mengelolakan latihan-latihan terfokus

Hasil daripada program pembentukan tanda aras, institusi-institusi perbankan harus mengambil langkah-langkah proaktif untuk memperbaiki kelemahan-kelemahan yang dikenal pasti. BNM, Institut Bank-Bank Malaysia (IBBM) dan institusi-institusi perbankan akan mengendalikan latihan untuk pengurusan kanan. Program latihan bagi keseluruhan industri, termasuk kumpulan perbincangan berkala akan diatur untuk mempermudah proses ini. Meskipun seminar-seminar dan program-program latihan adalah merupakan langkah-langkah jangka panjang untuk meningkatkan kecekapan, objektif awal program-program latihan tersebut ialah untuk meningkatkan kesedaran terhadap amalan terbaik dan patut disasarkan kepada bidang-bidang tertentu yang boleh memperbaiki keadaan institusi-institusi. Sebagai permulaan, bidang-bidang asas yang perlu dititikberatkan ialah:

- Pengurusan risiko kredit;
- Pemasaran pelanggan (termasuk pengurusan pasukan penjual);
- Pengurusan prestasi;
- Analisis keuntungan berlaraskan risiko dan penentuan harga;
- Pemerolehan sistem sokongan operasi (seperti ICT, sistem pengurusan risiko dan rangkaian cawangan fizikal); dan
- Perdagangan dan perbankan elektronik.

Saranan 3.3:

Meningkatkan kemahiran kredit dan memantau keperluan pensijilan para pegawai dan pengurus kredit

Penguatan kemahiran kredit memerlukan fokus proaktif dalam jangka pendek. Ia telah dikenal pasti sebagai satu bidang yang perlu diperbaiki berdasarkan pemerhatian berikut:

- Hanya sebilangan kecil institusi perbankan domestik menggunakan permarkahan kredit untuk pinjaman runcit dan perniagaan kecil-kecilan, mengakibatkan pergantungan yang berlebihan ke atas pinjaman bercagar, kos yang tinggi, margin yang lebar dan perasaan tidak puas hati para pelanggan;
- Hanya sebilangan kecil institusi perbankan memisahkan penilaian kredit daripada pemulaan kredit menyebabkan timbulnya objektif yang kadangkala bercanggah;
- Hanya sebilangan kecil institusi perbankan mengendalikan penarafan risiko pelanggan secara eksplisit, atau menetapkan harga produk pinjaman berasaskan anggaran kerugian dijangka secara eksplisit, manakala sebilangan yang lebih kecil lagi mengurus dan menentukan harga risiko kredit berdasarkan kenaikan tokokan kepada risiko jumlah portfolio masing-masing; dan
- Hanya sebilangan kecil institusi perbankan memantau akaun-akaun pelanggan merentasi pelbagai produk, yang merupakan salah satu unsur penting sistem amaran awal yang efektif, selain daripada dimanfaatkan sebagai saluran pemasaran yang efektif.

Sehubungan itu, struktur-struktur yang diperlukan serta seminar atau program latihan industri perbankan untuk meningkatkan kesedaran terhadap amalan terbaik dalam pengurusan risiko kredit dan proses-proses kredit akan terus disusun atur. Piawaian minimum mengenai pengurusan risiko kredit juga akan dikeluarkan oleh BNM

bagi meningkatkan lagi budaya kredit. Selain daripada itu, keperluan pensijilan seperti yang dikehendaki oleh BNM perlu dipantau dengan rapi untuk memastikan keberkesanannya.

Saranan 3.4:

Menghapuskan sekatan ke atas gaji dan mobiliti pekerja di dalam industri perbankan

Sumber manusia merupakan aset yang paling penting untuk membangunkan industri perbankan yang efisien dan berkesan. Institusi-institusi kewangan yang berjaya di seluruh dunia adalah mereka yang mampu menarik bakat terbaik dan memberi ganjaran yang setimpal dengan bakat tersebut. Bagi institusi-institusi perbankan domestik, bakat-bakat peringkat atasan adalah tidak mencukupi terutama sekali di dalam bidang-bidang kritikal seperti pengurusan risiko, pembangunan sistem, dan pembentukan perikatan serta pengurusan khidmat pihak ketiga. Institusi-institusi domestik perlu menarik bakat yang terbaik, terutama sekali mereka yang berpengalaman di dalam pasaran kewangan yang lebih maju. Golongan ini mungkin terdiri daripada warga Malaysia yang bekerja di seberang laut atau warga asing yang berminat untuk bekerja di Malaysia. Oleh itu, moratorium saraan (yang telah ditarik balik) dan penalti ke atas pengambilan kakitangan daripada institusi perbankan lain yang menyekat mobiliti akan dihapuskan.

Untuk mempertingkatkan lagi mobiliti para pekerja, institusi-institusi perbankan diharap akan mengambil usaha-usaha ketara bagi menubuhkan mekanisme yang cekap untuk pengagihan semula pekerja dan mencari bakat baru di dalam industri. Sebagai contoh, ini boleh dilaksanakan menerusi penubuhan sebuah laman web tunggal bagi pengambilan pekerja di kalangan institusi-institusi perbankan.

Pada masa yang sama, institusi perbankan, bersama-sama BNM dan IBBM akan menyediakan satu program latihan yang komprehensif bagi melatih

semula kakitangan yang terbabit di dalam proses rasionalisasi untuk mempertingkatkan mobiliti mereka dan seterusnya memudahkan pengagihan semula ke bidang-bidang lain di dalam sektor kewangan yang memerlukan tenaga kerja.

Bagi melengkapi langkah ini, peranan kesatuan sekerja akan dimanfaatkan supaya dapat meningkatkan kesedaran dan mengubah cara pemikiran di kalangan para pekerja agar selaras dengan keperluan institusi-institusi perbankan untuk meningkatkan produktiviti, kecekapan dan keberkesanan serta beroperasi berdasarkan prestasi.

Saranan 3.5:

Menarik balik sekatan ke atas penggajian ekspatriat

Keupayaan institusi-institusi perbankan untuk menarik bakat terbaik seharusnya menyumbang kepada pemindahan teknologi. Walau bagaimanapun, meskipun dasar BNM mengenai penggajian ekspatriat lebih liberal sejak beberapa tahun kebelakangan ini, tidak terdapat banyak bukti yang menunjukkan adanya peningkatan dan pemindahan kemahiran yang ketara di dalam industri perbankan.

Memandangkan masih terdapat kekurangan kepakaran di dalam bidang-bidang perbankan dan kewangan tertentu, bakat asing di dalam bidang-bidang tertentu masih diperlukan. Walau bagaimanapun, pada jangka masa panjang, adalah menjadi aspirasi negara supaya sumber kepakaran dan bakat tempatan dibangunkan. Dengan cara ini, institusi-institusi domestik bukan sahaja akan menawarkan peluang pekerjaan kepada tenaga kerja tempatan, tetapi juga mengurangkan pergantungan mereka terhadap kepakaran asing. Walaupun demikian, bagi jangka masa terdekat, bakat baru yang terdiri daripada ekspatriat yang berkualiti semestinya mampu menghidupkan lagi industri perbankan domestik. Penggajian ekspatriat tersebut

boleh dilaksanakan secara kontrak dengan pakej saraan yang lebih fleksibel.

Saranan 3.6:

Menubuhkan beberapa jawatankuasa lembaga untuk mempertingkatkan lagi tadbir urus korporat

Prinsip utama tadbir urus korporat ialah di mana ahli-ahli lembaga pengarah berperanan sebagai wakil para pemilik (pemegang-pemegang saham), dan pihak lain yang berkepentingan, semasa mengendalikan aktiviti-aktiviti pengurusan eksekutif. Ini bermakna:

- Memastikan bahawa pengarah-pengarah adalah berkelayakan, memiliki maklumat-maklumat yang diperlukan untuk menjalankan tanggungjawab mereka, mempunyai kuasa veto ke atas keputusan pihak pengurusan yang bercanggah dengan kepentingan konstituen mereka, dan berasa terpacu untuk berbuat demikian atas alasan kewajipan peribadi; dan
- Bahawa pemegang-pemegang saham (dan kemungkinan, pihak-pihak lain yang berkepentingan) berkemampuan untuk mendisiplinkan pengarah-pengarah yang tidak menunjukkan prestasi ke tahap yang diharapkan.

Untuk mempertingkatkan lagi tadbir urus korporat dalam jangka masa panjang, adalah dicadangkan supaya:

- Semua institusi-institusi perbankan dikehendaki menubuhkan Jawatankuasa Lembaga seperti berikut, sebagai tambahan kepada jawatankuasa yang sedia ada iaitu Jawatankuasa Audit, Jawatankuasa Kredit dan Jawatankuasa Aset dan Liabiliti;
- **Jawatankuasa Pencalonan** - Bertanggungjawab untuk pencalonan pengarah-pengarah dan penugasan ke dalam mana-mana jawatankuasa yang sesuai. Jawatankuasa ini mestilah hanya terdiri daripada pengarah-pengarah bukan eksekutif. Matlamat Jawatankuasa Pencalonan ialah untuk mengimbang

balas pengaruh pengarah-pengarah eksekutif, bagi menangani kebimbangan tentang penggunaan kuasa yang berlebihan dan pengaruh dominan sebilangan pemilik-pengurus, untuk memastikan bahawa ahli-ahli yang dilantik mempunyai kelayakan yang sesuai. Jawatankuasa Pencalonan juga turut bertanggungjawab untuk mengawasi komposisi Lembaga Pengarah.

- **Jawatankuasa Kemajuan Pengurusan dan Pampasan (Jawatankuasa Pampasan sudahpun dimestikan)** - Matlamat utama jawatankuasa ini ialah untuk menilai prestasi pihak pengurusan dan memastikan bahawa para eksekutif diberi pampasan yang bersesuaian, mengikut sumbangan masing-masing kepada penambahan nilai untuk pemegang-pemegang saham.
- **Jawatankuasa Pengurusan Risiko** - Bertanggungjawab untuk semua dasar dan proses pengurusan risiko, termasuk pengurusan risiko pasaran, pengurusan risiko kredit dan pengurusan risiko operasi. Jawatankuasa ini tidak bertanggungjawab untuk mengambil kedudukan risiko pasaran tertentu atau untuk membuat keputusan kredit. Pada dasarnya, ia bertanggungjawab untuk mengkaji semula keputusan yang telah dibuat oleh Jawatankuasa Kredit dan Jawatankuasa Aset dan Liabiliti apabila keputusan yang diambil melanggar dasar-dasar dan garis-garis panduan yang telah ditetapkan. 'Pembahagian kuasa' ini, dalam konteks pengurusan risiko, adalah merupakan faktor penting untuk memastikan pemakaian prinsip-prinsip pengurusan risiko secara berdisiplin dan konsisten.

Jawatankuasa-jawatankuasa di atas hendaklah dipengerusikan oleh pengarah-pengarah bukan eksekutif. Walau bagaimanapun, dalam kes-kes tertentu, pengarah-pengarah eksekutif boleh juga dilantik menjadi pengerusi jawatankuasa-jawatankuasa tersebut, tertakluk kepada syarat-syarat yang ditetapkan oleh BNM. Kehadiran yang kerap diperlukan untuk mesyuarat-mesyuarat Lembaga dan Jawatankuasa Lembaga seperti yang terkandung di dalam Garis Panduan Mengenai Tugas dan Tanggungjawab Pengarah dan Perlantikan Ketua Eksekutif (BNM/GP1) yang dikeluarkan BNM. Ini adalah untuk memastikan bahawa ahli-ahli memperoleh pengetahuan dan kefahaman yang sepenuhnya mengenai institusi perbankan mereka atau fungsi yang relevan dan bertanggungjawab terhadap prestasinya.

- Mempermudahkan ketelusan prestasi institusi perbankan di tahap yang diingini kepada para pemegang saham menerusi penyediaan rumusan data tanda aras, taklimat tahunan oleh institusi-institusi kewangan yang disenaraikan di pasaran saham kepada juruanalisa akan diwajibkan sebaik sahaja pengumuman Laporan Tahunan dan Mesyuarat Awam Tahunan dibuat. Ini bertujuan untuk memastikan bahawa para juruanalisa mempunyai peluang untuk memahami dan menjelaskan kepada pemegang dan bakal pemegang saham mengenai faktor-faktor penting yang mempengaruhi prestasi serta kekuatan dan kelemahan strategik sesebuah institusi perbankan itu.

Saranan 3.7:

Membenarkan rasionalisasi kumpulan dan memudahkan operasi pusat kewangan serenti

Dalam mencapai daya saing, kecekapan dan keberkesanan yang lebih baik dalam penghantaran produk dan perkhidmatan, terdapat trend global di kalangan institusi-institusi kewangan menubuhkan

pusat-pusat kewangan serenti yang menawarkan pelbagai kemudahan kepada para pelanggan. Fenomena ini melibatkan pengendalian aktiviti perniagaan yang secara tradisinya hanya dijalankan oleh bank-bank perdagangan, bank-bank saudagar, syarikat-syarikat kewangan atau syarikat-syarikat broker saham. Keupayaan untuk menawarkan pelbagai perkhidmatan kewangan yang kepada para pelanggan menerusi saluran hantaran yang sama ialah kaedah utama untuk menghasilkan pengetahuan dan perhubungan pelanggan yang lebih kukuh – sumber kritikal untuk mendapatkan kelebihan daya saingan bagi institusi-institusi perbankan. Hasil penyelidikan menunjukkan bahawa kehadiran pusat-pusat sedemikian membolehkan institusi perbankan mendapat manfaat daripada sinergi pendapatan dan kos menerusi jualan silang produk, pelarasan proses dalaman dan rasionalisasi operasi cawangan.

Dengan itu, bagi meningkatkan kecekapan dan keberkesanan institusi-institusi perbankan dalam memenuhi permintaan pelanggan yang lebih berbeza-beza, skop operasi yang lebih luas bagi pusat-pusat kewangan serenti perlu dipertimbangkan dalam jangka masa panjang. Ini mungkin termasuk membenarkan institusi-institusi perbankan yang terlibat dalam jualan silang menyatukan kunci kira-kira mereka dan beroperasi sebagai entiti tunggal yang memegang lesen berganda tertakluk kepada pertimbangan berhemat. Ini akan memerlukan semakan semula undang-undang dan keperluan perlesenan sedia ada yang mengawal operasi institusi-institusi perbankan. Dalam tempoh terdekat ini, terdapat banyak potensi diperolehi daripada aktiviti jualan silang dan rasionalisasi operasi dalaman yang sudahpun dibenarkan oleh BNM.

Saranan 3.8:

Menggalakkan perikatan strategik

Perikatan ekuiti merupakan salah satu cara untuk membolehkan institusi-institusi perbankan domestik merapati piawaian antarabangsa dari segi kemahiran, teknologi, kebudayaan dan skala. Manfaat ketara tersedia untuk diraih oleh institusi-institusi perbankan domestik daripada perikatan dengan institusi-institusi perbankan dan bukan perbankan lain. Ini termasuk kemunculan peluang pertumbuhan baru melalui akses kepada pasaran atau kemahiran baru. Perikatan antara institusi-institusi kewangan di seberang laut semakin giat dan terus meningkat. Bank-bank di negara asing kini semakin rancak menggunakan penggabungan dan perikatan ekuiti untuk pelbagai tujuan; iaitu akses kepada sumber kepakaran dan skala; akses kepada pelanggan dan saluran hantaran baru; penjimatan kos; pengenalan produk baru dan akses kepada teknologi yang paling berkesan.

Melangkah ke hadapan, perikatan akan digalakkan sama ada dalam bentuk usaha sama (syarikat atau bukan syarikat), swap ekuiti, pemegangan ekuiti minoriti mahupun perikatan secara kontrak. Perikatan antarabangsa akan juga dipertimbangkan tertakluk kepada had penglibatan ekuiti yang dibenarkan. Persaingan dan inovasi di kalangan institusi-institusi perbankan akan turut digalakkan menerusi perikatan antara institusi-institusi perbankan dan bukan perbankan seperti pengusaha telekomunikasi, pembekal-pembekal TV satelit dan syarikat-syarikat IT serta di antara institusi-institusi perbankan domestik dan asing.

Saranan 3.9:

Melaraskan pengawalseliaan ke atas syarikat-syarikat diskaun dan bank-bank saudagar untuk mewujudkan persaingan yang saksama

Pelarasan pengawalseliaan ke atas syarikat-syarikat diskaun, bank-bank saudagar dan syarikat-syarikat broker saham akan membolehkan persaingan yang adil di antara para peserta di dalam pasaran domestik. Berikutan penumpuan kepada aktiviti yang sama oleh kedua-dua peserta ini, pewujudan persaingan saksama akan meningkatkan persaingan dan mengurangkan kemungkinan berlakunya arbitraj pengawalseliaan oleh para peserta di dalam kumpulan ini. Pelarasan pengawalseliaan akan melibatkan beberapa bidang seperti keperluan rizab, pewajaran risiko ke atas aset serta skop aktiviti yang dijalankan.

Saranan 3.10:

Menggalakkan penggabungan di antara bank-bank saudagar dan syarikat-syarikat broker saham atau syarikat-syarikat diskaun dari kumpulan yang sama bagi mewujudkan bank-bank pelaburan yang 'lengkap'

Bank-bank saudagar perlu diperkembangkan untuk menjadi bank-bank pelaburan 'lengkap' supaya setanding dengan bank-bank pelaburan antarabangsa dan mempunyai keupayaan untuk menjalankan aktiviti-aktiviti perdagangan dan brokeraj, selain daripada hanya menawarkan khidmat nasihat. Oleh itu, penggabungan di antara bank-bank saudagar dan syarikat-syarikat diskaun dan di antara bank-bank saudagar dan syarikat-syarikat broker saham dalam kumpulan perbankan yang sama akan digalakkan untuk mengurangkan pertindihan dan meningkatkan kecekapan kumpulan.

Dalam hal ini, satu rangka kerja perundangan dan pengawalseliaan yang mengawasi industri-industri perbankan dan sekuriti perlu dikemaskini dan diselaraskan. BNM dan Suruhanjaya Sekuriti (SC) perlu

berusaha membentuk mekanisme pengawalseliaan dan penyeliaan yang sesuai untuk mengawal selia operasi bank-bank pelaburan tersebut. Ini adalah untuk memastikan tidak terdapat jurang penyeliaan ataupun bebanan pengawalseliaan berlebihan yang timbul daripada suasana pengawalseliaan bertindih.

Saranan 3.11:

Menggalakkan pemilikan institusi-institusi perbankan oleh pelabur-pelabur institusi

Pertumbuhan jangka panjang bagi industri perbankan bergantung sebahagian besarnya kepada ketersediaan sokongan kewangan dan bukan kewangan daripada pemegang saham, dalam bentuk modal untuk perkembangan perniagaan, kemahiran dan pengalaman serta komitmen untuk melaksanakan strategi perniagaan. Oleh itu, adalah perlu untuk memastikan bahawa pemilik institusi-institusi perbankan sanggup memperuntukkan sumber mereka ke arah pembangunan institusi-institusi perbankan yang kukuh dan sektor kewangan yang dinamik. Dalam jangka masa panjang, sokongan sedemikian mungkin berpunca daripada pelabur-pelabur institusi yang mempunyai pemahaman yang baik dan kepentingan strategik dalam membangunkan industri perkhidmatan kewangan. Dari segi sejarah, kebanyakan institusi-institusi perbankan domestik adalah sama ada perniagaan milik keluarga atau dikawal oleh individu-individu terkemuka. Oleh itu, pembangunan institusi-institusi tersebut banyak bergantung kepada kapasiti individu tersebut untuk menyuntik modal baru dan untuk menyediakan sumber dan kepakaran yang diperlukan. Selanjutnya, premium yang dikaitkan dengan pemilikan lesen perbankan adalah tinggi kerana tiada lesen baru diluluskan buat sekian lama. Ini sedikit sebanyak telah menyumbangkan kepada kelembapan proses penyatuan industri perbankan.

Melangkah ke hadapan, penglibatan meluas pelabur-pelabur institusi di dalam sektor kewangan akan

digalakkan untuk membangun dan menghidupkan aktivisme pemegang-pemegang saham yang amat diperlukan bagi merangsang prestasi di kalangan institusi-institusi perbankan domestik. Peruntukan undang-undang di bawah seksyen 46 ABK yang mengehadkan pegangan saham institusi-institusi perbankan kepada kurang daripada 20% untuk korporat dan 10% untuk individu, akan dikuatkuasakan dengan ketat supaya struktur pegangan institusi-institusi perbankan domestik diperbaiki. Pelupusan saham dalam jangka masa yang berpatutan akan diperkenalkan untuk mencapai matlamat ini.

Saranan 3.12:

Menggalakkan penggunaan khidmat pihak ketiga bagi fungsi-fungsi bukan teras

Penggunaan khidmat pihak ketiga berpotensi menjadi kaedah berguna dalam membantu institusi perbankan mengimbangi kelebihan skala yang dinikmati oleh institusi yang lebih besar, untuk menjimatkan kos, dan untuk memfokuskan tumpuan mereka terhadap pembinaan kepakaran yang tinggi di dalam bidang-bidang celah. Ia membolehkan institusi perbankan besar menumpukan sumber dan tenaga mereka kepada pembangunan sekumpulan kompetensi teras. Ia turut membolehkan institusi perbankan memperbaiki kedudukannya dari segi kos, skala dan kepakaran dalam bidang-bidang teras perniagaan, serta tahap perkhidmatan pelanggan. Kompetensi teras yang dibangunkan sepenuhnya memberikan kelebihan daya saing berbanding pesaing yang sedia ada dan yang akan datang. Hubungan yang terjalin erat dan rangkaian yang terfokus akan meningkatkan kelebihan daya saing.

Dengan perubahan pasaran dan kemajuan teknologi yang pesat, penggunaan khidmat pihak ketiga boleh mengurangkan risiko pelaburan di dalam teknologi yang usang, memendekkan masa untuk menambah

keupayaan sistem dan berpotensi untuk memperbaiki tindak balas kepada pelanggan. Dalam menghadapi perubahan teknologi masa kini, fleksibiliti adalah amat penting bagi institusi-institusi perbankan.

Bidang-bidang di mana institusi perbankan boleh memanfaatkan khidmat pihak ketiga secara kontrak adalah proses-proses yang memerlukan kemahiran rendah dan yang tidak penting dari segi kedudukan strategik institusi. Ini termasuk operasi pemprosesan seperti pemasukan data, pertukaran data, pemprosesan urus niaga, fungsi pembayaran gaji dan beberapa fungsi ICT seperti pengekodan dan lakaran teknikal. Proses-proses ICT yang lain seperti perkhidmatan laman web, pengurusan rangkaian dan analisa termaju data boleh juga dipertimbangkan.

Terdapat beberapa alternatif dalam pembekalan perkhidmatan pihak ketiga. Meskipun pengguna khidmat pihak ketiga tempatan merupakan satu pilihan yang menarik bagi institusi perbankan, sesetengah institusi mungkin berhasrat untuk menubuhkan unit-unit dalaman atau menubuhkan satu unit yang dikongsi bersama oleh beberapa buah institusi perbankan untuk memperoleh kelebihan skala. Walau bagaimanapun, pertimbangan perlu dibuat berhubung perkongsian maklumat yang terhad di bawah keperluan kerahsiaan yang dikehendaki oleh seksyen 99 ABK. Sedikit fleksibiliti walau bagaimanapun, boleh diberikan bagi membolehkan penggunaan khidmat pihak ketiga mampu memberi kesan ke atas kos dan pengagihan kerja.

Saranan 3.13:

Menghendaki pengurusan institusi-institusi perbankan memberi lebih perhatian kepada pembangunan ICT

Dengan perubahan pesat dalam teknologi, pelaburan yang tinggi dalam ICT oleh institut perbankan tidak

semestinya menjamin perlindungan daripada keusangan, penskalaan dan kefleksibelan di masa hadapan. Oleh itu, perhatian di peringkat pengurusan kanan tertinggi adalah kritikal untuk memastikan pembentukan strategi ICT yang sesuai. Pelaburan hendaklah bertujuan untuk memaksimumkan kefleksibelan dan keupayaan untuk berkembang pada masa hadapan. Keupayaan untuk meramal arus perkembangan ICT dan, sekali gus memahami potensi impak ke atas institusi adalah kritikal. ICT perlu dilihat sebagai satu alat strategik untuk menghasilkan nilai, dan bukan semata-mata alat operasi untuk melicinkan proses kerja. Contoh-contohnya ialah penggunaan alat pengurusan perhubungan pelanggan bagi memahami profil dan tabiat pelanggan untuk memperbaiki fokus pemasaran dan strategik, dan penggunaan perhubungan yang diurus oleh pelanggan yang membolehkan pemahaman yang lebih baik tentang keperluan-keperluan pengguna. Oleh itu, keupayaan untuk menyumbang kepada pembangunan teknologi di dalam institusi-institusi perbankan akan menjadi sebahagian daripada kompetensi teras yang perlu ada pada pengurusan kanan.

Saranan 3.14:

Menggalakkan penawaran saluran hantaran baru

Saluran hantaran yang lebih inovatif dan cekap seperti internet dan telefon bimbit akan menjadi bahagian yang kian penting bagi sistem perbankan moden. Ia memberi banyak kelebihan kepada institusi perbankan dari segi pengekalan pelanggan, pemerolehan pelanggan dan penjimatan kos perkhidmatan. Kemahiran dan jenama boleh dimajukan dan dipromosikan menerusi saluran-saluran ini, yang amat perlu bagi kejayaan dalam perkhidmatan berteknologi tinggi lain seperti perbankan TV/jalur luas. Perkhidmatan berteknologi tinggi seperti perbankan internet menawarkan proposisi nilai yang unik kepada pengguna dan sedang

berkembang dengan pesat di peringkat global. Internet menambah akses kepada produk-produk dan perkhidmatan perbankan dan boleh dimanfaatkan bukan sahaja semata-mata sebagai saluran hantaran tetapi juga sebagai peluang perniagaan baru melalui penubuhan bank-bank maya oleh institusi-institusi perbankan.

Dalam hal ini, institusi-institusi perbankan akan dibenar dan digalakkan untuk melaksanakan pendekatan inovatif ini. Pada masa yang sama, piawaian minimum akan dikenakan untuk memastikan bahawa inovasi sedemikian tidak akan mengkompromi kestabilan dan keutuhan kewangan. Oleh itu, rangka kerja pengawalseliaan akan memerlukan pengimbangan di antara pelbagai objektif, di antara kecekapan dan kestabilan sistem kewangan.

Saranan 3.15:

Menerima pakai falsafah pengawalseliaan 'apa yang tidak dilarang dibenarkan' dan memansuhkan keperluan untuk mendapat kelulusan terlebih dahulu bagi penawaran produk secara berperingkat

Pendekatan sekarang memerlukan kelulusan awal terlebih dahulu ke atas aktiviti yang ingin diceburi oleh institusi-institusi perbankan. Penglibatan dan penawaran perkhidmatan baru oleh institusi-institusi perbankan adalah tertakluk kepada keperluan kelulusan tersebut. Walaupun beberapa sekatan adalah diperlukan untuk tujuan kehematan atau perlindungan pengguna, keperluan untuk mendapat kelulusan untuk menjalankan aktiviti-aktiviti yang jelas dilihat sebagai penghalang kepada inovasi.

Ketidakpastian di kalangan institusi perbankan dari segi keperluan pengawalseliaan bagi pendekatan baru perbankan untuk diluluskan telah menyumbang kepada ketidakpastian ini dan seterusnya menjerakan usaha-usaha inovasi. Oleh itu, institusi-institusi perbankan cenderung untuk kekal dengan pendekatan tradisional.

Tambahan pula, keadaan menjadi lebih teruk berikutan kurangnya tekanan ke atas institusi-institusi perbankan untuk meningkatkan kecekapan dan keberkesanan, serta ketiadaan pelanggan yang berkemahuan tinggi dan pemegang saham yang agresif.

Dari perspektif pengawalseliaan, peralihan kepada pendekatan 'apa yang tidak dilarang dibenarkan' seharusnya memberi lebih kepastian kepada institusi-institusi perbankan kepada aktiviti-aktiviti perbankan yang baru dan inovatif. Walau bagaimanapun, penerimaan falsafah ini patut dilengkapi oleh usaha institusi-institusi perbankan meningkatkan tahap ketelusan produk dan pendidikan pengguna. Institusi-institusi perbankan akan dikehendaki meningkatkan ketelusan produk dan memperbaiki akses kepada maklumat produk di samping menyediakan mekanisme yang berkesan untuk menangani dan mencari penyelesaian ke atas aduan-aduan daripada para pengguna.

Di samping itu, satu struktur yang lebih efisien yang melibatkan Biro Pengantaraan Perbankan (BPP) sebagai kaedah berkesan dalam menangani aduan-aduan yang diterima daripada pengguna akan dilaksanakan.

Saranan 3.15.1:

Menggantikan keperluan mendapat kelulusan terlebih dahulu untuk produk dengan satu proses pemberitahuan produk baru yang mudah

Satu proses pemberitahuan produk yang lebih mudah akan memberi insentif untuk pelaburan dalam produk

baru dan inovatif. Institusi-institusi perbankan akan digalakkan untuk melabur dalam penyelidikan dan pembangunan (*R&D*) bagi menghasilkan produk yang boleh mengeksploit bidang kepakaran masing-masing. Proses pemberitahuan adalah memadai untuk memastikan bahawa badan-badan kawalselia sentiasa maklum tentang perkembangan pasaran mengenai produk baru. Campur tangan dalam bentuk tindakan pembetulan masih boleh dilakukan bagi kes-kes melibatkan pendedahan yang tidak wajar bagi memastikan bahawa para pengguna diberi perlindungan yang mencukupi apabila berdepan dengan maklumat produk perbankan yang salah dan mengelirukan. BNM juga akan berhak mengarahkan institusi perbankan menarik balik produk yang telah dilancarkan sekiranya ia membawa kesan yang merugikan pelanggan.

Saranan 3.15.2:

Menyediakan garis panduan untuk semua permohonan bagi mendapat pengecualian daripada syarat-syarat pengawalseliaan

Berikutan saranan di atas, satu set garis panduan yang jelas akan dikeluarkan oleh BNM bagi permohonan untuk pengecualian daripada keperluan pengawalseliaan bagi memastikan bahawa institusi-institusi perbankan memberi maklumat yang relevan. Ini akan menyumbang kepada pengurangan gerak balas bagi meluluskan produk perbankan baru dan memberi insentif untuk inovasi. Alasan penolakan produk akan disampaikan kepada institusi-institusi perbankan untuk memberi gambaran mengenai aspek yang kurang disenangi dari segi keperluan pengawalseliaan.

Saranan 3.16:

Menyakhawalselia penentuan harga dan peraturan-peraturan persatuan mengenai kadar, fi dan caj secara beransur-ansur

Elemen terpenting untuk merangsang kemajuan prestasi di kalangan institusi-institusi perbankan domestik ialah dengan meningkatkan dengan ketara kesengitan

persaingan di dalam industri. Ini akan menggalakkan pengkhususan, fokus dan kecergasan yang akan diperlukan untuk membina kelebihan daya saing yang tahan lama bagi institusi-institusi perbankan domestik teras. Ciri utama persaingan yang semakin sengit ini ialah keperluan untuk harga ditentukan oleh kuasa pasaran.

Dengan meningkatnya keupayaan institusi-institusi perbankan untuk menentukan harga produk akan dipertingkatkan dari masa ke semasa, peraturan masa kini mengenai penentuan harga dan pengenaan fi dan caj ke atas produk-produk dan perkhidmatan terpilih akan diliberalisasikan seterusnya. Ini bertujuan untuk:

- Mengelakkan margin pemberian pinjaman yang tinggi, mungkin menerusi perjanjian tersirat untuk tidak meletak harga di bawah kadar berian pinjaman asas;
- Mengelakkan penentuan harga yang terlalu tinggi kepada segmen pelanggan tertentu manakala kredit ke atas segmen yang lain dicatu yang boleh berlaku dalam persekitaran di mana pengehadan harga dikenakan; dan
- Memudahkan pengelompokan produk mengikut segmen spesifik dan penentuan harga mengikut segmen sasaran. Ini berpotensi untuk menjadi sumber utama kelebihan daya saing untuk institusi perbankan domestik apabila bersaing dengan peserta pasaran yang lebih mengkhusus.

Pengehadan harga akan dimansuhkan dengan kewujudan pemantauan efektif ke atas pakatan harga di kalangan institusi perbankan untuk memastikan bahawa amalan tersebut tidak berlaku. Satu lagi prasyarat adalah kewujudan satu rangka kerja yang berkesan untuk perlindungan pengguna yang diterajui oleh kuasa pasaran di mana para pengguna dapat memanfaat hak-hak mereka dan dapat mempunyai rekurs kepada perlindungan undang-undang dalam menangani sebarang masalah.

Saranan 3.17:

Mewajibkan semua institusi-institusi perbankan menjalani penarafan

Salah satu unsur penting untuk menambah kapasiti institusi-institusi perbankan ialah pelaksanaan langkah-langkah yang bertujuan untuk menekan dan mempertingkatkan disiplin pasaran. Ini amat perlu lebih lagi memandangkan pengawalseliaan memainkan peranan yang berkurangan di dalam menentukan kehendak pasaran. Di dalam persekitaran yang lebih liberal, aktiviti-aktiviti institusi perbankan akan tertakluk kepada penelitian oleh para peserta pasaran dan, oleh itu, keperluan terhadap ketelusan adalah lebih tinggi. Prestasi institusi-institusi perbankan akan dibandingkan dengan suatu tanda aras kewangan yang meluas, yang akan mendedahkan kekuatan dan kelemahan utama institusi-institusi perbankan.

Bagi memastikan bahawa institusi-institusi perbankan sentiasa berwaspada akan peranan kuasa pasaran dalam menilai prestasi mereka, langkah untuk meningkatkan disiplin pasaran perlu dilaksanakan. Oleh itu, adalah disarankan supaya institusi-institusi perbankan mendapat penarafan oleh sekurang-kurangnya sebuah agensi penarafan tempatan. Penarafan ini seharusnya memaklumkan para pengguna dan pelabur tentang tahap risiko institusi-institusi perbankan. Satu prasyarat kepada langkah ini ialah tahap pendidikan pengguna dan peningkatan pemahaman di kalangan para pendeposit tentang maklumat kewangan. Peningkatan di dalam ketelusan dan kebertanggungjawaban agensi-agensi penarafan juga merupakan prasyarat yang penting bagi pelaksanaan saranan ini.

Saranan 3.18:

Menggalakkan persaingan dan penglibatan dalam bidang-bidang yang kini ditampung oleh institusi-institusi pinggiran

Institusi-institusi pinggiran terdiri daripada institusi-institusi tabungan, institusi-institusi kredit perumahan, syarikat-syarikat pemajakan, syarikat-syarikat pemfaktoran dan syarikat-syarikat tanda kredit. Secara keseluruhannya, institusi-institusi ini memiliki kurang daripada 4% jumlah aset dan kurang daripada 5% jumlah deposit sistem kewangan. Oleh itu, institusi-institusi pinggiran ini mempunyai kesan yang terhad ke atas kecekapan, keberkesanan dan kestabilan seluruh sistem kewangan.

Dalam jangka masa panjang, institusi-institusi pinggiran akan menghadapi persaingan yang lebih sengit daripada institusi perbankan. Sementara sesetengah institusi-institusi ini akan bertahan dan berkembang, sesetengah daripada mereka mungkin terkeluar secara beransur-ansur atau diambil alih oleh institusi perbankan. Adalah mustahil untuk meramal siapa yang akan menjadi bakal pemenang dalam setiap pasaran. Keputusan akhir persaingan akan bergantung bukan sahaja kepada tahap orientasi pasaran di dalam sistem kewangan, dan rangka kerja pengawalseliaan tetapi juga kepada evolusi dan transformasi sektor benar. Pilihan masih terbuka selagi ada kelebihan berbanding ke atas pasaran yang berdaya saing di mana semua institusi beroperasi di bawah peraturan yang sama.

Dengan fokus perniagaan institusi pinggiran yang semakin meluas dan berisiko, adalah perlu bagi rangka kerja pengawalseliaan untuk berkembang sewajarnya. Sebagai contoh, untuk persatuan-persatuan pembinaan gadai janji, fokus perniagaan mereka yang dahulunya menjurus kepada pemberian pembiayaan akhir, telah beralih kepada pembiayaan pemaju perumahan. Memandangkan risiko perniagaan telah meningkat dan untuk menggalakkan persaingan saksama di antara institusi-institusi kewangan, adalah perlu bagi pihak

berkuasa untuk mengadakan suatu bentuk kawalan pengawalseliaan yang berhemat ke atas perniagaan mereka untuk memastikan kepentingan para pengguna dan pelabur sentiasa dilindungi.

Saranan 3.19:

Memudahkan pembentukan satu rejim cukai yang menarik

Walaupun pengecualian cukai tertentu telah diberikan untuk merangsang aktiviti perbankan, terutamanya yang melibatkan penggabungan dan pemerolehan, terdapat beberapa aspek rangka kerja percukaian yang perlu dikaji lagi bagi memberi insentif untuk menggalakkan kehematan dan inovasi kewangan. Ini ada kaitan terutama sekali dengan usaha-usaha memudahkan aktiviti penyelidikan dan pembangunan yang lebih tinggi, sekali gus menggalakkan inovasi di kalangan institusi perbankan.

Saranan 3.20:

Menggabungkan persatuan-persatuan bank, bank saudagar dan syarikat kewangan menjadi sebuah persatuan tunggal

Sementara sektor perbankan menuju ke arah tahap penyatuan yang lebih tinggi, usaha patut diambil oleh ketiga-tiga persatuan berkaitan untuk bergabung dengan menubuhkan sebuah persatuan dengan keahlian institusi-institusi kewangan yang lebih luas. Usaha-usaha masa kini ketiga-tiga persatuan ini boleh diasimilasikan dan diselaraskan di dalam persatuan yang telah digabungkan, di mana skop kerja mereka boleh menjadi lebih rapi dan berkesan di dalam menangani isu-isu melibatkan institusi-institusi kewangan. Dari segi latihan, sinergi yang diperoleh menerusi keahlian bersilang boleh mempertingkatkan tahap kemahiran dan pemahaman para kakitangan di dalam institusi-institusi kewangan. Persatuan yang telah digabungkan diharap dapat menjalankan program lanjutan pendidikan pengguna dan menjalin rangkaian yang rapat di kalangan para profesional yang memiliki perilaku dan identiti berhemat

yang sama. Laman web yang membentangkan butir-butir terperinci mengenai produk dan perkhidmatan mereka, serta bahan-bahan bersifat pendidikan mengenai isu-isu semasa, boleh ditubuhkan.

II. Menggalakkan Kestabilan Kewangan

Pengekalan kestabilan di dalam sektor kewangan adalah salah satu daripada objektif teras PISK dan akan kekal sebagai suatu cabaran yang penting bagi badan pengawalselia. Institusi-institusi perbankan patut meningkatkan ketahanan terhadap kejutan sistemik dan luaran dan patut berada di dalam keadaan yang membolehkan mereka menawarkan perkhidmatan bermutu tinggi kepada para pengguna di sepanjang proses pelaksanaan PISK. Suatu aspek penting bagi tujuan ini ialah rangka kerja pengawalseliaan, yang mempunyai satu set garis panduan dan penyeliaan berhemat yang berlaraskan risiko bagi memastikan institusi-institusi yang selamat dan mantap serta perlindungan hak-hak semua pemegang kepentingan, dan pembentukan infrastruktur yang efisien dan mantap. Keperluan untuk perlindungan dan kestabilan patut diimbangi secara cermat dengan keperluan untuk memperolehi kecekapan dan daya saing.

Pengawalan dan Penyeliaan Berhemat Berlaraskan Risiko yang Kukuh

Dalam menuju ke arah rangka kerja penyeliaan yang berorientasikan pasaran, rangka kerja pengawalseliaan perlu diselaraskan. Kefleksibelan amat penting dalam menampung kemajuan teknologi yang pesat dan mengelak daripada menyekat inovasi. Cabaran bagi pengawalselia adalah untuk memastikan pengawasan yang berterusan ke atas perkembangan pasaran dan membuat penilaian keseimbangan di antara usaha menggalakkan inovasi dan usaha mengekalkan kestabilan. Ini akan melibatkan pelaksanaan langkah-langkah berikut:

- Memperkukuhkan tadbir urus korporat dan keupayaan pengurusan risiko institusi-institusi perbankan;
- Meneruskan pelaksanaan berterusan penyeliaan yang berdasarkan risiko dengan insentif bagi institusi-institusi yang cemerlang dan memfokuskan perhatian penyeliaan ke atas institusi-institusi yang lemah;
- Memperkukuhkan penyeliaan bersepadu ke atas konglomerat-konglomerat kewangan;
- Menghalusi wajaran-wajaran bagi risiko kecukupan modal sebagai gerak balas kepada perkembangan semasa pasaran dan berdasarkan profil risiko pinjaman;
- Memperkenalkan pengaturan yang boleh dikuatkuasa secara perundangan yang menghendaki institusi-institusi perbankan melaksanakan saranan-saranan para pemeriksa, hasil daripada pemeriksaan mereka;
- Meningkatkan pengawasan ke atas sektor kewangan untuk menyediakan isyarat amaran awal tentang masalah-masalah yang akan timbul; dan
- Melaksanakan secara konsisten sistem amaran awal yang telus dan distruktur dengan jelas bagi menggerakkan langkah-langkah pembetulan segera oleh institusi-institusi yang lemah.

Saranan-saranan ini dibincangkan di dalam seksyen yang berikut. Tadbir urus korporat dan pengurusan risiko telah dibentangkan di dalam Seksyen I bab ini.

Saranan 3.21:

Meneruskan pelaksanaan penyeliaan berlaraskan risiko dengan fokus penyeliaan yang lebih ke atas institusi-institusi yang lemah

Adalah disarankan bahawa BNM terus menjalankan fungsi penyeliaannya dengan pendekatan yang

berasaskan risiko di mana pemeriksaan akan difokuskan kepada bidang berisiko tinggi. Institusi-institusi perbankan yang mempamerkan darjah risiko yang tinggi akan diawasi secara berterusan dan diperiksa. Sebagai insentif tambahan kepada institusi perbankan, cadangan penubuhan dana insurans deposit yang dibincangkan di dalam Seksyen III bab ini akan memerlukan caruman daripada institusi perbankan berdasarkan pendekatan yang berasaskan tahap risiko.

Saranan 3.22:

Menghalusi kiraan ke atas wajaran risiko bagi tujuan kiraan kecukupan modal

Satu kaedah olahan yang lebih sofistikated dan terbeza haruslah dibentuk bagi mengambil kira profil risiko ke atas pendedahan pinjaman kepada sektor ekonomi yang berbeza-beza, di samping mengambil kira risiko pasaran. Tujuan langkah ini ialah untuk membolehkan penilaian ke atas modal yang diperlukan oleh sesebuah institusi, bergantung kepada profil risiko institusi berkenaan. Selain daripada itu, wajaran risiko kecukupan modal yang telah dipinda memberi penekanan yang lebih kepada penilaian risiko kredit, menerusi penarafan dalaman atau mendapatkan penarafan luaran untuk menentukan wajaran risiko.

Saranan 3.23:

Melaksanakan sistem tindakan penguatkuasaan secara berperingkat

Tindakan penguatkuasaan secara berperingkat bagi institusi-institusi bermasalah akan dibentuk untuk melaksanakan saranan-saranan yang dibuat oleh para pemeriksa. Ini akan dibahagikan kepada tindakan penguatkuasaan formal dan tidak formal.

Tindakan penguatkuasaan tidak formal mungkin termasuk resolusi Lembaga Pengarah (pengisytiharan oleh Lembaga Pengarah dengan mengemukakan pelan

untuk mengatasi kelemahan yang telah dikenal pasti), dan memorandum persefahaman (MOU), yang menggariskan tindakan-tindakan spesifik yang perlu diambil oleh institusi-institusi tersebut untuk menangani dan memperbetulkan kelemahan atau ketidakpatuhan. Berlainan daripada resolusi lembaga, MOU akan digubal oleh BNM dan perlu ditandatangani oleh ahli-ahli lembaga institusi-institusi yang terjejas.

Mengenai penguatkuasaan formal pula, ini akan dilaksanakan oleh BNM ke atas institusi-institusi perbankan yang didapati beroperasi dengan kurang baik seperti yang diketengahkan oleh hasil penemuan para pemeriksa. Ini mungkin termasuk persetujuan bertulis atau arahan penambahan modal, perintah berhenti dan tamatkan perniagaan, penalti dan tindakan pembetulan pantas (bagi institusi-institusi yang mempunyai modal yang tidak mencukupi). Tujuan tindakan penguatkuasaan formal ini ialah untuk memaksa institusi-institusi perbankan mengambil tindakan pemulihan ke atas hasil penemuan yang dibangkitkan oleh pemeriksa. Tindakan penguatkuasaan rasmi mesti mempunyai legal standi, yang bermakna bahawa ia memerlukan pindaan kepada ABIK atau pewartaan peraturan-peraturan yang spesifik.

Saranan 3.24:

Melaksanakan sistem amaran awal yang telus dan terancang dengan jelas serta langkah-langkah pembetulan segera bagi institusi-institusi yang lemah

Ketelusan dalam proses campur tangan ke atas institusi-institusi perbankan merupakan insentif penting bagi institusi-institusi perbankan untuk menghindarkan publisiti dan reputasi yang mengaibkan. Ini adalah untuk memudahkan pengukuhan tadbir urus korporat di

kalangan institusi-institusi perbankan. Pengkodan yang eksplisit mengenai titik-titik cetusan akan juga menghasilkan proses campur tangan yang lebih konsisten dan bermakna. Tindakan-tindakan pembetulan segera akan diambil di dalam kes-kes di mana penunjuk-penunjuk amaran awal spesifik mencecah paras yang telah ditentukan seperti penurunan Nisbah Modal Berwajaran Risiko (RWCR) yang menunjukkan kemerosotan di dalam keseluruhan keselamatan dan keutuhan institusi-institusi perbankan.

Walau bagaimanapun, ketelusan proses campur tangan akan diurus supaya dapat mengelakkan kesan yang menggugat kestabilan institusi perbankan terlibat. Ia akan dilengkapi dengan program pendidikan pengguna dan ketelusan institusi yang mencukupi, di mana institusi-institusi perbankan dikehendaki menyiarkan maklumat yang mencukupi supaya pihak awam dapat membuat keputusan yang lebih bijak.

Saranan 3.25:

Meningkatkan pengawasan ke atas sektor kewangan dengan menggunakan teknologi moden

Memandangkan peningkatan volatiliti di pasaran kewangan, tahap pengawasan oleh agensi-agensi pengawalseliaan ke atas aktiviti-aktiviti kewangan dan pembangunan pasaran kewangan perlu ditingkatkan lagi. Ini boleh dicapai menerusi penggunaan teknologi moden yang membolehkan maklumat masa benar dikumpul. Maklumat penting mengenai pembangunan pasaran perlu disediakan secara bersepadu agar dapat membantu pemahaman yang lebih baik tentang kesan pembangunan tersebut ke atas sektor kewangan serta ekonomi. Maklumat sebegini perlu dibentangkan dengan cara yang dapat memudahkan analisa dan pemahaman di kalangan penggubal dasar, bagi menyediakan isyarat

amaran awal tentang masalah-masalah yang bakal dihadapi. Suatu sistem tunggal yang komprehensif untuk maklumat masa benar mengenai pasaran kewangan yang mampu mengesan punca-punca risiko di dalam ekonomi, patut diwujudkan untuk membolehkan tindakan pembetulan awal dijalankan.

Saranan 3.26:

Menghasilkan rangka kerja yang komprehensif bagi penyeliaan bersepadu ke atas konglomerat kewangan

Struktur kumpulan yang semakin kompleks, melibatkan konglomerat-konglomerat kewangan dengan keperluan modal dan faktor risiko yang berbagai serta kombinasi sekurang-kurangnya dua entiti daripada industri perbankan, insurans dan sekuriti, telah mencetus seruan untuk suatu rangka kerja yang lebih baik untuk penyeliaan bersepadu. Ini adalah untuk memastikan bahawa keadaan kewangan konglomerat-konglomerat dapat ditaksirkan di peringkat seluruh kumpulan, dan tidak hanya di peringkat institusi individu. Oleh itu, pengawalseliaan perlu mengimbangkan di antara hasrat untuk membenarkan sinergi dan kecekapan kumpulan dengan memastikan bahawa aktiviti-aktiviti konglomerat-konglomerat kewangan tidak menimbulkan risiko yang berlebihan kepada sistem kewangan.

Usaha mencari pendekatan yang komprehensif kepada penyeliaan bersepadu bukan sahaja memerlukan penyelarasan prinsip-prinsip pengawalseliaan bagi entiti-entiti yang berlainan di dalam kumpulan, tetapi ia turut memerlukan kajian ke atas pelbagai struktur konglomerat kewangan yang boleh menghalang penyeliaan yang efektif. Ini adalah amat penting dalam

menggubal dasar-dasar yang bertepatan dengan prinsip-prinsip pengawalseliaan dan struktur-struktur yang dibenarkan. Dalam hal ini, skop yang jelas atau ambang kematangan bagi penyeliaan kumpulan kewangan akan ditakrifkan. Suatu lagi aspek ialah penilaian mengenai kesesuaian kaedah penyeliaan di peringkat seluruh kumpulan, antara lain, yang berkaitan dengan pengukuran kecukupan modal, penumpuan risiko, urus niaga dalam kumpulan serta kecukupan kawalan dalaman dan tadbir urus korporat. Keperluan utama bagi melaksanakan penyeliaan bersepadu ialah perkongsian maklumat dan penyelarasan di antara badan-badan pengawalselia.

Infrastruktur yang Efisien dan Stabil

Sistem kewangan yang efisien dan stabil perlu dibina di atas asas yang kukuh yang dibentuk daripada infrastruktur kewangan yang saling terkait. Empat elemen infrastruktur yang perlu ada termasuk:

- **Pasaran modal** yang mendalam dan mudah tunai membolehkan institusi-institusi meluaskan penawaran produk mereka dan mengurus pendedahan risiko mereka. Menerusi penstrukturan kunci kira-kira, pilihan-pilihan pelaburan bagi para pengguna dapat dipelbagaikan, sekaligus menyumbang kepada kestabilan ekonomi makro (ini dibincangkan di dalam Pelan Induk Pasaran Modal oleh SC);
- **Sistem pembayaran** yang efisien dan mantap menggalakkan kecekapan dan mendorong keyakinan pengguna di dalam institusi-institusi yang stabil dan di dalam sistem kewangan yang luas;

- **Penggunaan pelantar urus niaga elektronik** di dalam pertukaran asing dan pasaran wang untuk meningkatkan kecekapan dan tahap akses pasaran; dan
- **Infrastruktur perlindungan pengguna** yang kukuh melindungi para pengguna dan menggalakkan keyakinan awam di dalam sistem kewangan.

Saranan 3.27:

Meningkatkan kecekapan dan persaingan dalam sistem pembayaran

Untuk maju ke hadapan, kecekapan sistem pembayaran perlu dipertingkatkan bagi menyokong keperluan sistem kewangan. Sistem kewangan akan memerlukan sebuah sistem pembayaran yang dapat memudahkan penyelesaian pembayaran di antara pelbagai peserta kewangan dan pelbagai jenis instrumen di pasaran. Sehubungan itu, rangka kerja pengawalseliaan yang fleksibel, proaktif dan efektif bagi sistem pembayaran akan diterima pakai oleh BNM dalam mengawasi sistem pembayaran. Rangka kerja ini bertujuan untuk mempertingkatkan kecekapan infrastruktur yang berkaitan sambil mengekalkan keselamatan dan kewibawaan sistem pembayaran. Rangka kerja pengawalseliaan akan menyediakan pandangan holistik ke atas sistem pembayaran dan akan meliputi bidang-bidang seperti berikut:

- Objektif dasar-dasar BNM bagi sistem pembayaran;
- Skop pengawasan pengawalseliaan sistem pembayaran oleh BNM;
- Dasar mengenai mekanisme pembayaran konvensional (seperti mesin ATM, kad debit, kredit dan caj) serta mekanisme pembayaran yang dibolehkan dalam era internet (seperti wang elektronik, cek elektronik, urus niaga barter);
- Kriteria dan piawaian minimum termasuk piawaian keselamatan bagi pembekal-pembekal perkhidmatan yang dibenarkan untuk menawarkan perkhidmatan pembayaran; dan
- Piawaian minimum bagi menangani isu-isu yang berkaitan dengan pengguna seperti ketelusan fidan caj, kerahsiaan maklumat pengguna dan program pendidikan dan kesedaran pengguna.

Saranan 3.28:

Membenarkan kuasa pasaran membentuk pembangunan sistem pembayaran dengan BNM memainkan peranan sebagai pengawalselia

Dengan perubahan yang pesat dan pantas dalam teknologi pembayaran dan struktur industri perkhidmatan kewangan, adalah lebih efisien dan efektif jika kuasa pasaran memainkan peranan utama dalam pembangunan sistem pembayaran. Persaingan yang sengit akan meningkatkan inovasi di dalam sistem pembayaran, terutamanya bagi sistem pembayaran runcit. Dengan menggalakkan persaingan yang lebih sengit serta membenarkan sistem dan gerbang pembayaran alternatif, pembekal sistem pembayaran yang sedia ada akan lebih terdorong untuk meningkatkan dinamisme dan kecekapan mereka. Menyedari hakikat ini, BNM akan memainkan peranan yang lebih bercorak mempermudah daripada membangun, terutamanya di dalam sistem pembayaran runcit. Namun demikian, BNM perlu memastikan standard keselamatan minimum dipenuhi apabila sistem baru diperkenalkan.

Saranan 3.29:

Membenarkan bank-bank asing sedia ada menubuhkan rangkaian ATM secara perkongsian

Buat masa ini, bank-bank asing secara individu sudahpun memiliki mesin-mesin ATM, walaupun bilangannya terhad. Kewujudan rangkaian ATM alternatif yang

dikendalikan oleh bank-bank asing akan mendorong dinamisme yang lebih tinggi di dalam rangkaian tradisional, selain daripada menyediakan saluran pembayaran alternatif untuk para pengguna. Dalam jangka masa panjang, ada kemungkinan operator ATM domestik, iaitu Malaysian Electronic Payment System Sdn Bhd (MEPS), akan memulakan usaha menggabungkan dua rangkaian berkenaan untuk menghasilkan sebuah rangkaian ATM tunggal. Meskipun ini mungkin merupakan penyelesaian yang optimal, keputusan yang bakal diambil oleh MEPS bagi setiap alternatif mengenai strategi-strategi masa hadapannya adalah semata-mata berdasarkan nilai perniagaan bagi alternatif yang ada.

Saranan 3.30:

Membenarkan penggunaan rangkaian komunikasi elektronik dan pelantar urus niaga elektronik

Perkembangan internet yang ketara telah menyumbang kepada peningkatan populariti rangkaian komunikasi elektronik dan sistem perdagangan elektronik. Walaupun ini mungkin menyebabkan penyahantaraan peserta-peserta tradisional, kemajuan teknologi ini telah membolehkan peserta-peserta sedia ada meraih lebih banyak peluang dan meluaskan pasaran mereka. Dalam hal ini, institusi-institusi dan syarikat-syarikat broker domestik harus mencari ganjaran kecekapan dengan menjalankan urus niaga secara elektronik bagi operasi mereka di bidang pertukaran asing dan pasaran wang. Kefleksibelan pengawalseliaan akan ditekankan bagi menggalakkan penggunaan teknologi yang efisien dalam penyediaan sistem urus niaga yang boleh menghasilkan penjimatan kos yang jelas kepada para peserta.

III. Memenuhi Objektif Sosioekonomi

Satu lagi objektif utama PISK ialah memenuhi objektif sosial Malaysia, terutama sekali dari segi:

- Akses kepada pembiayaan oleh sektor keutamaan di dalam ekonomi (IKS, perumahan kos rendah dan usahawan Bumiputera);
- Memberi khidmat nasihat kepada pengusaha kecil;
- Menyediakan perkhidmatan perbankan di kawasan luar bandar;
- Membiayai industri-industri tertentu (pertanian, perkapalan dan infrastruktur); dan
- Perlindungan pengguna.

Akses Kepada Pembiayaan Bagi Sektor Keutamaan

Sektor keutamaan seperti IKS merupakan subsektor ekonomi yang penting yang memerlukan pembiayaan. Pembangunan projek perumahan kos rendah dan pembiayaan kepada masyarakat Bumiputera dapat meningkatkan taraf hidup dan memperbaiki keseimbangan sosioekonomi, manakala IKS menyumbang dengan lebih ketara kepada transformasi dan pembangunan negara. Dengan peredaran masa, IKS menjadi lebih penting sehingga ia akan menjadi tunjang utama bagi ekonomi, sekali gus membuka peluang perniagaan yang lebih besar kepada institusi perbankan. Institusi perbankan perlu mengekalkan hubungan jangka panjang yang baik dan memahami selok belok perniagaan IKS.

Sungguhpun pemberian pembiayaan yang mencukupi kepada subsektor ini adalah amat penting, pemberian pembiayaan tersebut haruslah konsisten dengan matlamat untuk membangunkan sebuah sektor perbankan yang efisien. Sehubungan itu, pendekatan semasa akan dikaji semula dan diperbaiki menerusi saranan-saranan berikut:

Saranan 3.31:

Memperkenalkan skim jaminan kredit dengan skop yang lebih luas

Pemberian pinjaman kepada sektor keutamaan oleh institusi perbankan harus dilaksanakan menerusi mekanisme yang memberi kesan herotan yang paling minimum ke atas kecekapan operasi sektor perbankan (Akses kepada pembiayaan oleh sektor keutamaan daripada sumber-sumber lain terkandung di dalam bab 6 dan 7). Pada masa ini, terdapat tiga sasaran yang dikenakan ke atas institusi-institusi perbankan, iaitu pemberian pinjaman kepada IKS, pemberian pinjaman kepada masyarakat Bumiputera dan perumahan kos rendah. Meskipun institusi-institusi perbankan, secara kumpulan sentiasa memenuhi sasaran keseluruhan pemberian pinjaman, beberapa institusi perbankan menghadapi masalah untuk mencapai sasaran pemberian pinjaman secara individu kepada IKS sewaktu krisis.

Dari masa ke semasa, apabila kawalan harga dihapuskan, sasaran pemberian pinjaman boleh digantikan secara berperingkat dengan sebuah sistem jaminan kredit

dengan skop yang lebih meluas dan lebih efisien.

Rangka kerja sedemikian akan memastikan pembiayaan

yang berterusan kepada sektor-sektor tersebut dan pada masa yang sama mengelakkan, persamaan strategi perbankan dan penyelenggaraan infrastruktur yang bertindih serta melemahkan kepada sistem kredit. Kos fiskal kepada kerajaan di bawah rangka ini adalah dalam bentuk dana jaminan yang lebih tinggi kepada Syarikat Jaminan Kredit (CGC). CGC dijangka akan memainkan peranan yang lebih besar dalam memberi jaminan kepada sektor-sektor keutamaan, terutamanya IKS. Pada masa yang sama, Cagamas akan memainkan peranan untuk menyokong pemberian pinjaman kepada perumahan kos rendah. Selain memperkenalkan skim pembiayaan yang lebih menarik, CGC telah mengambil beberapa langkah untuk mempertingkatkan operasinya, termasuk membuka cawangan-cawangan baru di seluruh negara dan memperkukuhkan struktur pembiayaannya. Langkah ini akan mempersiapkan CGC bagi memikul tanggungjawab yang lebih besar di dalam skim jaminan yang lebih meluas.

Di bawah rangka kerja baru yang akan diperkenalkan, CGC dijangka akan melicinkan lagi proses permohonan dan kelulusan menerusi penubuhan gerbang di mana IKS boleh memohon pinjaman yang dijamin oleh CGC secara langsung. Seterusnya, CGC akan memperoleh kadar pemberian pinjaman dan keperluan jaminan yang dicadangkan untuk pinjaman tersebut daripada institusi-

institusi perbankan. CGC akan memilih tawaran pinjaman yang terbaik, dari kalangan bakal pemberi pinjaman khususnya, yang akan menawarkan harga dan keperluan jaminan yang terendah. Skim ini, apabila beroperasi sepenuhnya akan memerlukan penglibatan penuh daripada institusi perbankan. Sehubungan itu, saiz dana CGC akan dipertingkatkan menerusi sumbangan mandatori daripada semua institusi perbankan, di mana jumlah sumbangan bersamaan dengan sasaran pemberian pinjaman mereka. Sebelum sasaran pemberian pinjaman yang sedia ada dimansuhkan, pematuhan sistem perbankan terhadap sasaran yang ditetapkan akan terus dipantau. Sasaran pinjaman akan dimansuhkan secara berperingkat apabila institusi perbankan telah membina keupayaan untuk menyokong sektor-sektor keutamaan tersebut, dan BNM mendapat kepastian bahawa sektor ini akan mendapat akses kepada pembiayaan yang berterusan.

Saranan 3.32:

Menghendaki penyediaan khidmat nasihat mengenai perancangan dan pengurusan kewangan kepada IKS dan peminjam kecil

Memandangkan IKS dan peminjam kecil akan menjadi pelanggan institusi perbankan yang semakin penting, sokongan khidmat yang diharapkan daripada institusi perbankan adalah lebih daripada pembiayaan semata-mata. Menyedari peluang perniagaan di masa hadapan, berdasarkan kepada potensi keuntungan sesetengah pengusaha ini, institusi perbankan diharap akan membina hubungan jangka panjang dengan para

peminjam ini serta memberi peruntukan tertentu untuk menyediakan sokongan kewangan yang komprehensif termasuk khidmat nasihat mengenai perancangan dan pengurusan kewangan. Usaha ini akan menyumbang ke arah pemahaman dan pengurusan kewangan yang lebih baik di kalangan peminjam berkenaan.

Saranan 3.33:

Membenarkan institusi perbankan merasionalisasikan rangkaian cawangan dan memindahkan lokasi cawangan, tertakluk kepada syarat-syarat tertentu

Dari segi nisbah bilangan cawangan kepada bilangan penduduk di Malaysia, beberapa kawasan tertentu masih kekurangan cawangan institusi perbankan dengan sesetengah lokasi langsung tidak mempunyai cawangan institusi perbankan sementara kawasan bandar pula mempunyai tumpuan bank yang tinggi. Oleh yang demikian, taburan cawangan institusi perbankan perlu diperbaiki menerusi langkah rasionalisasi cawangan. Rasionalisasi cawangan oleh institusi perbankan juga adalah perlu bagi membolehkan institusi perbankan mengatur strategi yang betul mengenai pasaran yang disasarkan dan untuk penjimatan kos.

Untuk memastikan semua kawasan mendapat khidmat institusi perbankan, adalah disarankan agar semua kawasan yang sekarang ini mendapat khidmat perbankan terus mendapat perkhidmatan daripada sekurang-kurangnya sebuah institusi perbankan. Institusi perbankan akan dibenarkan, untuk merasionalisasi cawangan-cawangannya, menerusi pemindahan semula,

selagi terdapat sekurang-kurangnya satu cawangan institusi perbankan yang terus beroperasi di kawasan di mana cawangan tersebut ditutup. Bagi memastikan kesaksamaan, cawangan baru, terutamanya di kawasan luar bandar, hendaklah dibuka oleh institusi perbankan yang pada masa ini mempunyai bilangan cawangan luar bandar yang lebih rendah daripada jumlah purata.

Dalam jangka panjang, institusi-institusi perbankan yang mantap boleh membentuk perikatan untuk beroperasi di kawasan luar bandar dan mewujudkan nilai proposisi menerusi produk khusus dan saluran hantaran. Saluran hantaran boleh disediakan melalui perikatan dengan rangkaian runcit atau pejabat pos, supaya institusi berkenaan tidak perlu mewujudkan rangkaian cawangannya sendiri dan sekali gus mengurangkan kos. Umpamanya, setiap pasaraya/pejabat pos akan mempunyai sebuah mesin ATM pelbagai fungsi berserta seorang kakitangan dengan komputer yang dihubungkan terus ke ibu pejabat. Semua permohonan kredit akan dikemukakan ke pusat kredit utama atau daerah dan penambahan wang tunai boleh dilaksanakan menerusi pihak ketiga.

Infrastruktur Perlindungan Pengguna

Satu aspek kritikal dalam kestabilan sistem kewangan berkaitan dengan keupayaannya untuk melalui satu proses penyahkawalseliaan dan peningkatan persaingan tanpa mengakibatkan gangguan ke atas tahap perkhidmatan kepada para pengguna. Keperluan untuk melindungi para pengguna daripada kemungkinan amalan tidak adil oleh institusi-institusi perbankan akan terus menjadi salah satu daripada tanggungjawab utama BNM.

Dalam melangkah ke arah sistem kewangan yang diselia mengikut kuasa pasaran, BNM perlu mengurangkan penglibatannya secara langsung di dalam mengawal dan menyelia sektor kewangan, sekali gus mengelak kemungkinan mengurus industri tersebut secara mikro. Namun demikian, sebagai sebahagian daripada kewajipan sosial kepada negara, BNM akan terus memastikan bahawa infrastruktur yang perlu untuk melindungi para pelanggan daripada kemungkinan amalan tidak adil oleh institusi perbankan diwujudkan. Pendidikan dan kesedaran pengguna adalah amat penting untuk mencapai objektif ini dan oleh yang demikian, tahap maklumat dan bimbingan yang diberi kepada pihak awam akan dipertingkatkan.

Saranan-saranan di dalam seksyen ini bertujuan untuk memastikan wujudnya perlindungan pengguna yang mencukupi dan efektif di dalam sebuah sistem kewangan yang semakin berorientasikan pasaran. Saranan-saranan akan dibuat di bawah enam tajuk, iaitu:

- Menjalankan program pendidikan pengguna yang aktif dan terancang;
- Meningkatkan ketelusan prestasi institusi dan profil produk-produk baru;
- Menyediakan perlindungan undang-undang untuk pengguna;
- Mengembangkan operasi Biro Pengantaraan Perbankan (BPP);
- Memperkenalkan peraturan antipakat; dan
- Menubuhkan dana insurans deposit.

Saranan 3.34:

Memulakan program pendidikan pengguna yang aktif dan terancang

Salah satu unsur penting dalam menjayakan PISK ialah pewujudan konsumerisme yang aktif. Konsumerisme yang aktif hanya boleh diperkembangkan apabila pihak awam mempunyai pemahaman yang mendalam mengenai produk dan perkhidmatan institusi perbankan. Sehubungan itu, BNM dan institusi perbankan perlu terus melaksanakan program pendidikan pengguna yang terancang untuk mendidik para pengguna mengenai produk dan perkhidmatan runcit. Pihak umum perlu dimaklumkan mengenai peranan dan fungsi peserta-peserta kewangan dan pelbagai instrumen kewangan yang ditawarkan. Program ini adalah komprehensif, melibatkan penerbitan artikel-artikel di dalam media utama dan penerbitan-penerbitan lain, promosi bergerak dan pengintegrasian ke dalam kurikulum sekolah dan institusi pengajian tinggi.

Saranan 3.35:

Meningkatkan ketelusan produk dan institusi serta menuju ke arah pendedahan yang menyeluruh

Ketelusan produk akan dipertingkatkan menerusi pelaksanaan keperluan pendedahan menyeluruh bagi produk-produk kewangan runcit. Dalam menuju ke arah model pendedahan menyeluruh yang seragam bagi produk-produk, langkah-langkah berikut akan diambil:

- Menggubal garis panduan dengan definisi yang jelas bagi perbandingan yang setara dalam pendedahan kesemua fi, kadar faedah, kadar pulangan dan ciri-ciri produk standard yang lain. Objektif langkah ini ialah untuk mencapai tahap pendedahan yang lebih lengkap (iaitu maklumat mengenai produk) kepada para pengguna untuk semua produk kewangan;

- Mewujudkan satu kamus yang merangkumi terma-terma lazim bagi menghurai dan membanding produk;
- Menghendaki institusi-institusi menguji dokumen cadangan pemasaran dan pendedahan bagi memastikan ianya mudah difahami dengan kumpulan fokus yang mewakili sampel contoh masyarakat Malaysia;
- Menyeragamkan peraturan pendedahan di dalam format-format yang selaras dengan amalan terbaik antarabangsa untuk membolehkan analisa dan perbandingan ciri-ciri produk dan risiko-risiko berkaitan dibuat dengan jelas dan telus; dan
- BNM mengekalkan hak *ex post facto* untuk mengarah sesebuah institusi menarik balik produk atau bahan yang dianggap mengelirukan dan mengedarkan dokumen penjelasan.

Dari segi ketelusan institusi, garis panduan BNM/GP8 '*Guidelines on the Specimen Financial Statements for the Banking Industry*' perlu dikaji semula supaya garis panduan tersebut sejajar dengan perkembangan di dalam piawaian perakaunan dan untuk membolehkan pendeposit dan pelabur menilai kekuatan relatif sesebuah institusi perbankan.

Saranan 3.36:

Menggalakkan para pengguna menebus rugi secara formal melalui pentadbiran dan perundangan

Tindakan menebus rugi secara formal melalui pentadbiran dan perundangan harus diambil oleh para pengguna sekiranya mereka menghadapi masalah selepas pembelian produk-produk dan perkhidmatan kewangan. Ini memerlukan institusi perbankan menubuhkan unit pengaduan untuk menangani isu yang dikemukakan oleh para pelanggan mereka. Langkah seterusnya yang perlu diambil oleh para

pengguna adalah untuk membawa masalah mereka kepada BPP. BPP telah ditubuhkan untuk menyediakan perlindungan kepada para pengguna yang mengalami masalah ekoran perkhidmatan yang diberi oleh institusi perbankan yang melibatkan kerugian kewangan seperti hal-hal berkaitan dengan ATM. Dalam hal sebegini, para pelanggan digalakkan mengemukakan aduan terhadap institusi perbankan, dan sekiranya gagal, mengambil tindakan undang-undang.

Saranan 3.37:

Memperluaskan operasi BPP untuk meliputi semua jenis aduan pengguna yang berkaitan dengan perbankan runcit

Bagi membolehkan BPP melaksanakan saranan di atas, operasi BPP perlu diperluaskan sebagai sebahagian daripada langkah-langkah mempertingkatkan perlindungan pengguna daripada penipuan dan kecuriaan institusi perbankan dan kakitangan mereka. Bagi membolehkan BPP memainkan peranan yang lebih besar, pembiayaan dan tenaga kerjanya harus ditingkatkan selaras dengan peningkatan peranan tersebut. BPP perlu mempunyai kuasa untuk bertindak sebagai pengantara bebas di dalam kes semua kes aduan pengguna. BPP juga perlu memainkan peranan utama di dalam mendidik para pengguna perbankan berhubung hak dan cara membuat aduan dan tindakan yang boleh diambil oleh mereka.

Saranan 3.38:

Melaksanakan peraturan antipakat

Peraturan antipakat akan digubal untuk mentakrifkan proses di mana penyalahgunaan dikemukakan kepada dan ditangani oleh BNM. Peraturan ini akan dihasilkan pada masa hadapan apabila institusi perbankan mula mengkhusus dan menambah kekuatan dan penguasaan di dalam bidang-bidang tertentu. Peraturan sebegini akan menangani amalan monopoli dan akan dilaksanakan bersama dengan perluasan

peranan BPP. BNM akan mengawasi samada institusi perbankan berpakat di antara satu sama lain untuk menetapkan harga yang boleh merugikan para pengguna.

Saranan 3.39:

Menubuhkan dana insurans deposit

Semasa krisis melanda baru-baru ini, Kerajaan telah memberi jaminan menyeluruh ke atas deposit dan penempatan antara bank. Jaminan 100% ke atas deposit tersebut merupakan beban kewangan yang agak berat untuk dipikul oleh Kerajaan, suatu beban yang, bagi mengelak bahaya moral, sepatutnya ditanggung sebahagiannya oleh institut perbankan. Oleh yang demikian, adalah disarankan agar sebuah dana insurans deposit ditubuhkan. Caruman ke dalam dana ini akan diselaraskan dengan risiko pencahutan. Penubuhan dana berkenaan mempunyai dua tujuan; mengimbangi bahaya moral ekoran jaminan atau skim insurans menyeluruh; dan mewujudkan insentif bagi pengurusan yang berhemat selaras dengan saranan PISK untuk menuju ke arah pengawalseliaan berhemat yang berdasarkan prestasi. Pada masa yang sama, para pendeposit akan lebih lega kerana dana tersebut akan melindungi semua deposit isi rumah.

Pendekatan Pelaksanaan

Saranan-saranan di atas akan dilaksanakan dan diatur mengikut urutan bagi meminimumkan gangguan dan dislokasi dan bagi meraih manfaat sebanyak mungkin. Bagi tujuan ini, langkah-langkah pelindung mesti diwujudkan dan peringkat kemajuan tertentu perlu dicapai untuk mara ke tahap pembangunan seterusnya. Walau bagaimanapun, adalah penting untuk mengekalkan momentum tertentu di sepanjang tempoh pelaksanaan, tetapi pada masa yang sama, memastikan proses peralihan berjalan lancar bagi para pengguna dan memudahkan matlamat mewujudkan sebuah sektor perbankan yang efektif, efisien dan berdaya tahan.

Sehubungan itu, BNM akan mengawasi dan mengurus pelaksanaan tersebut bagi tujuan mempercepatkan proses peralihan di mana mungkin. Pelaksanaan ini akan dibuat menerusi proses perundingan dan perulangan, yang melibatkan pihak-pihak berkepentingan, iaitu institusi-institusi perbankan dan pihak-pihak berkuasa yang berkaitan.

Dalam mengawasi pelaksanaan saranan-saranan ini, bidang-bidang berikut akan dipantau:

- **Kecekapan, keberkesanan dan daya tahan institusi perbankan domestik**

Proses ini akan dijalankan dengan menilai kemajuan industri dan, dengan itu, kemajuan institusi perbankan domestik secara berkumpulan. Prestasi institusi perbankan secara berkumpulan di dalam penilaian tersebut adalah penting dalam menentukan kepantasan proses peralihan yang akan dilaksanakan. Penunjuk-penunjuk utama yang akan digunakan untuk menilai kemajuan termasuklah kadar kemajuan ketara inovasi produk, nisbah kecekapan kos kritikal, penembusan pasaran, serta saiz margin bagi pemberian pinjaman, yang menjadi petunjuk tentang tahap persaingan di dalam pasaran. Kemajuan institusi perbankan domestik secara individu juga akan dinilai secara berterusan. Matlamat proses ini adalah bagi mengenal pasti institusi perbankan domestik yang bakal muncul sebagai 'wira' di masa hadapan. Penilaian institusi perbankan secara individu akan melibatkan penilaian ke atas pemeringkatan di dalam inovasi, penggunaan amalan terbaik terutamanya di dalam bidang pengurusan risiko, keupayaan untuk mempertingkatkan nilai pemegang-pemegang saham dan pelaksanaan strategi perniagaan yang bijak. Di samping itu, nisbah-nisbah utama juga

dianalisa bagi menilai tahap kecekapan dan daya tahan institusi perbankan secara individu; sekiranya institusi perbankan domestik tertentu didapati masih ketinggalan di belakang piawaian industri, langkah-langkah radikal termasuk kemungkinan membenarkan institusi perbankan yang kecil tetapi mempunyai tahap pencapaian yang tinggi, mengambil alih institusi perbankan yang besar tetapi berpencapaian lembap, akan dilaksanakan, bagi meningkatkan tahap kecekapan dan keberkesanan institusi perbankan berkenaan;

- **Kestabilan**

Kajian akan dilaksanakan untuk menentukan betapa cepat, dan kaedah apa untuk mara ke hadapan dengan saranan-saranan spesifik yang terkandung di dalam laporan ini, untuk mengekalkan kestabilan dan untuk menentukan kadar pelaksanaannya memandangkan implikasi meluas ke atas industri dan kestabilan makroekonomi; dan

- **Perlindungan pengguna dan objektif sosioekonomi**

Objektifnya ialah untuk menggalakkan rangka kerja perlindungan pengguna yang lebih berorientasikan pasaran, menilai tahap pencapaian yang telah berjaya direalisasikan dan perkara yang perlu dilaksanakan sepanjang pelaksanaan saranan-saranan secara progresif. Hasil penilaian ini akan mempengaruhi kadar proses peralihan dan pilihan dasar yang akan dirumus.

Perubahan yang diingini daripada pelaksanaan PISK akan merupakan hasil daripada gandingan usaha kesemua pihak yang relevan di dalam sektor kewangan. Ianya didorong oleh keperluan untuk mencapai kejayaan tetapi diubahsuai mengikut kepraktisan dan realiti.